

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého, soudce Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **V. D. H.**, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Moravské nám. 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2025, č. j. 62 Az 20/2025-48

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce pochází z Vietnamské socialistické republiky a v České republice požádal o mezinárodní ochranu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-581/BA-BA01-HA06-2025 žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Podle žalovaného podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze z ekonomických důvodů a neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být v zemi původu vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

[2] Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Ztotožnil se s vyhodnocením obsahu žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalovaným. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce jako jediný důvod opuštění vlasti uvedl, že odjel za prací a chce v ČR pracovat a uhradit své dluhy. Za této situace krajský soud vyhodnotil, že žalovaný správně aplikoval § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu a žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou. Žalobní námitky byly obecného charakteru a soud je vypořádal tak, že se žalovaný nedopustil žádných pochybení v průběhu řízení, dostatečně zjistil skutkový stav a na zjištěné skutečnosti příléhavě aplikoval právní předpis. Tvrzení, že má žalobce strach z pronásledování ze strany věřitelů a že mu policejní orgány neposkytnou potřebnou pomoc, měl žalobce uvést již v průběhu řízení o udělení

mezinárodní ochrany. Nadto byla i tato tvrzení obecného charakteru a žalobce ani netvrdil stran svých obav podrobnější skutečnosti.

[3] Žalobce (stěžovatel) rozsudek krajského soudu napadl kasační stížností. V ní uvádí, že již v žalobě tvrdil, že utekl před věřiteli, kterých se chce zbavit a kvůli tomu se bez peněz nemůže vrátit do Vietnamu. Toto tvrzení podle něj není pouze ekonomickým důvodem ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Aplikace tohoto ustanovení je možná jen v případě, že žádost byla podána pouze z ekonomických důvodů. Krajský soud se dále měl vypořádat s žalobní argumentací z hlediska ustanovení § 32 odst. 9 zákona o azylu a měl vyzvat žalobce k upřesnění jeho tvrzení a ke sdělení, zda se jedná o nové skutečnosti, které nastaly až po vydání rozhodnutí žalovaného.

[4] Žalovaný ve vyjádření odkázal na obsah správního spisu, odůvodnění jeho rozhodnutí a na své vyjádření k žalobě. Z výpovědi stěžovatele jasně vyplynulo, že důvodem jeho odchodu z vlasti byly pouze ekonomické důvody. Stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve vlasti vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu tam hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Rozsudek krajského soudu považuje žalovaný za srozumitelný a opřený o dostatek důvodů. Krajský soud postupoval podle všech zákonných norem a ve shodě s ustálenou judikaturou.

[5] Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve přijatelností kasační stížnosti (v dané věci rozhodoval u krajského soudu samosoudce). Pokud kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, je třeba ji odmítnout pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pro věcný přezkum by bylo nutné, aby řešená právní otázka měla přesah nad rámec konkrétního případu z důvodu 1) neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury nebo 2) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28).

[6] Žádná z těchto podmínek zde splněná není a kasační stížnost je nepřijatelná.

[7] Argumentace stěžovatele svým obsahem mj. míří i na nedostatky odůvodnění napadeného rozsudku. Judikatura již podrobně vymezila kritéria nepřezkoumatelnosti rozsudku pro nedostatečné zdůvodnění. Za nepřezkoumatelný bude považován rozsudek, ze kterého není patrné, jaký skutkový stav vzal orgán rozhodující ve věci za rozhodný, jakým způsobem postupoval při utváření právního závěru a proč považuje argumentaci účastníka řízení za nesprávnou (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75, obdobně též nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06). V projednávané věci však krajský soud vzal v potaz všechny relevantní skutečnosti a argumenty, dostatečně se s nimi vypořádal a své závěry zdůvodnil způsobem, který nesvědčí přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Stěžovatel dále specifikoval, že uprchl před věřiteli a že se kvůli tomu nemůže bez peněz vrátit zpátky do Vietnamu. Toto tvrzení není podle stěžovatele pouze ekonomickým důvodem ve smyslu § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. V průběhu

pokračování

správního řízení i řízení před krajským soudem stěžovatel setrvale uváděl, že si na cestu z Vietnamu půjčil peníze a nyní se obává násilného jednání ze strany věřitelů. V ČR chce zůstat, aby zde vydělal peníze a mohl splatit dluhy ve Vietnamu. Jedná se tedy o důvody v první řadě ekonomické. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že podle jeho ustálené judikatury nelze ekonomické důvody žádosti o mezinárodní ochranu považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Co se týče obav stěžovatele z jednání věřitelů, obdobnými případy se Nejvyšší správní soud zabýval i v nedávné době. Kasační stížnosti žadatelů z Vietnamu, kteří potřebovali v České republice vydělat peníze na úhradu dluhů, přičemž někteří z nich uváděli též obavy z věřitelů a lichvářů, odmítl Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. Žádosti o mezinárodní ochranu v těchto věcech byly taktéž zamítány jako zjevně nedůvodné (např. usnesení NSS ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023-32, ze dne 24. 7. 2024, č. j. 1 Azs 136/2024-26, ze dne 20. 9. 2024, č. j. 5 Azs 152/2024-31, nebo ze dne 27. 6. 2025, č. j. 5 Azs 50/2025-28). Ani obavu z věřitelů tedy nelze podřadit po jiný než ekonomický důvod žádosti o mezinárodní ochranu, a nejedná se o skutečnosti svědčící o tom, že by stěžovatel mohl být v zemi původu vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. Krajský soud i žalovaný tedy postupovali v souladu s uvedenou judikaturou.

[9] Důvody přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud neshledal ani v návaznosti na kasační argumentaci, podle níž se měl krajský soud vypořádat s žalobními námitkami z hlediska § 32 odst. 9 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud připomíná, že soudy vychází při přezkumu správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Z tohoto pravidla pak existuje výjimka, představovaná § 32 odst. 9 zákona o azylu nebo čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Tato ustanovení umožňují krajským soudům při přezkumu zohlednit i nové skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí žalovaného. Podle judikatury lze vznášet pouze takové nové skutečnosti, které žadatel o mezinárodní ochranu nemohl bez vlastního zavinění uvést již v řízení před správním orgánem (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27). Čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice ani § 32 odst. 9 zákona o azylu však neobsahují požadavek, aby soudy ve správním soudnictví postupovaly ex officio a aktivně dohledávaly případné nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Je v zásadě na žadateli o mezinárodní ochranu, aby označil všechny azylově relevantní důvody. Není úkolem správního orgánu (tím spíše pak správního soudu), aby za něj tyto důvody domýšlel (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003-47). Stěžovatel přitom v průběhu řízení před krajským soudem neuváděl, že by uplatňoval nové skutečnosti ve smyslu § 32 odst. 9 zákona o azylu. Odkaz na toto ustanovení nově uplatnil až v kasační stížnosti, aniž by tvrzené skutečnosti specifikoval případně uvedl, kdy nastaly (byť obecnost tvrzení mu vytkl již krajský soud). Jak ale vyplývá z výše uvedeného, krajský soud neměl povinnost sám zjišťovat nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Bylo na stěžovateli, aby nové skutečnosti dostatečně specifikoval již v žalobě a případně uvedl, kdy k nim došlo.

[10] Z napadeného rozsudku je podle Nejvyššího správního soudu patrné, že závěry krajského soudu jsou v souladu s ustálenou judikaturou. Krajský soud vypořádal všechny žalobní body a nedopustil se zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soudu neshledal potřebu se od závěrů krajského soudu nyní odchýlit, a proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[11] Co se týká nákladů řízení, odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost je na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti druhem zjednodušeného věcného přezkumu rozhodnutí krajského soudu (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, bod 18). Stěžovatel v řízení úspěch neměl a nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2026

Milan Podhrázký
předseda senátu